

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

13 ta' Lulju 2006 (*)

"Sitt Direttiva VAT – Artikolu 13B(f) – E?enzjoni tal-log?ob ta' l-a??ard –Kamp ta' applikazzjoni – Attività ta' 'call centre'"

Fil-kaw?a C-89/05,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skond l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-House of Lords (ir-Renju Unit), permezz ta' de?i?joni tat-3 ta' Novembru 2004, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-18 ta' Frar 2005, fil-pro?edimenti

United Utilities plc

vs

Commissioners of Customs & Excise,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn C. W. A. Timmermans, President ta' l-Awla, R. Schintgen (Relatur), R. Silva de Lapuerta, G. Arestis u J. Klu?ka, Im?allfin,

Avukat ?enerali: C. Stix-Hackl,

Re?istratur: K. Sztranc, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-2 ta' Frar 2006,

wara li rat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al United Utilities plc, minn D. Goy, QC u C. McDonnell, barrister, inkarigati minn P. Drinkwater, solicitor,
- g?all-Commissioners of Customs & Excise, minn R. Hill, barrister,
- g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn C. White u T. Harris, b?ala a?enti, assistiti minn K. Parker, QC, u R. Hill, barrister,
- g?all-Gvern Portugi?, minn L. Fernandes u A. Matos Barros, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn R. Lyal, b?ala a?ent,

wara li rat id-de?i?joni li ttie?det - wara li semg?et lill-Avukat ?enerali - li tidde?iedi l-kaw?a ming?ajr konkluzjonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tittratta l-interpretazzjoni ta' l-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva

tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U L 145, p. 1, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn United Utilities plc (iktar 'il quddiem "United Utilities") u l-Commissioners of Customs & Excise (iktar 'il quddiem il-"Commissioners"), awtorit  responsabbli g?all-?bir tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il-quddiem il-"VAT") fir-Renju Unit, fir-rigward ta' l-impo?izzjoni tal-VAT fuq servizzi pprovduti minn Vertex Data Science Ltd (iktar 'il quddiem "Vertex") lil Littlewoods Promotions Ltd (iktar 'il quddiem "Littlewoods"), li torganizza m?atri mag?mula permezz tat-telefon.

Il-kuntest ?uridiku

Il-le?i?lazzjoni Komunitarja

3 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, li jikkostitwixxi t-Titolu II tag?ha, intitolat "Applikazzjoni", jiddisponi li:

"Dawn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud:

1. il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali;

[...]"

4 Skond l-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva, l-Istati Membri je?entaw mill-VAT "im?atri, lotteriji u forom o?rajn ta' log?ob [ta' l-a??ard jew ta' flus], so??etti g?all-kondizzjonijiet u g?al-limitazzjonijiet mfasslin minn kull Stat Membru".

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

5 L-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva ?ie traspost fid-dritt nazzjonali permezz tal-Grupp 4 ta' l-Anness 9 tal-Li?i ta' l-1994 dwar il-VAT (Value Added Tax Act 1994), li je?enta mill-VAT il-provvista ta' installazzjonijiet u tag?mir sabiex isiru im?atri jew g?all-i?vol?iment ta' log?ob ta' l-a??ard ta' kull tip.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminarj

6 United Utilities hija l-membru rappre?entant ta' grupp ta' kumpanniji kkunsidrati b?ala persuna taxxabbli wa?da, skond l-Artikolu 4(4) tas-Sitt Direttiva. Vertex hija wkoll membru ta' dan il-grupp.

7 Littlewoods torganizza m?atri li jsiru permezz tat-telefon mag?rufa bl-isem ta' "Bet Direct". Il-klijenti tag?ha jistg?u jag?mlu m?atri fuq ir-ri?ultati ta' avvenimenti sportivi jew ta' avvenimenti riskju?i o?ra, b?all-fenomeni meteorolo?i?i. L-im?atri jsiru biss permezz tat-telefon. Fl-1999, Littlewoods idde?idiet li tag?ti b'subappalt parti mill-attivitajiet tag?ha u, g?al dan il-g?an, ikkonkludiet ma' Vortex ftehim g?all-provvista ta' servizzi ta' "call centre". Skond dan il-ftehim, Vertex, li hija wkoll awtorizzata ta?ixxi b?ala a?ent ta' Littlewoods, g?andha tipprovdi l-persunal, il-bini kif ukoll it-tag?mir tat-telefon u ta' l-informatika ne?essarji sabiex jin?abru l-im?atri in kwistjoni.

8 Littlewoods tag??el l-avvenimenti sportivi jew avvenimenti o?ra li fir-rigward tag?hom jistg?u jsiru l-im?atri, tiffissa l-kwoti, tevalwa l-im?atri u timmani??ja d-d?ul u l-ispejje? ta' dawn.

9 Vertex, min-na?a tag?ha, tir?ievi biss it-telefonati u tirre?istra l-im?atri skond il-kundizzjonijiet

ma?ru?a minn Littlewoods. F'dan ir-rigward hija m'g?andha l-ebda diskrezzjoni. Barra minn hekk, il-persunal ta' Vertex qatt ma jinforma lill-persuni li jag?mlu l-im?atri li qed jittrattaw ma' Vertex u mhux ma' Littlewoods. Minn barra dan, l-isem ta' Vertex ma jidher fuq l-ebda dokument inti? g?all-persuni li jag?mlu l-im?atri.

10 Ir-remunerazzjoni ta' Vertex hija komposta minn parti fissa u parti varjabbli. Din ta' l-a??ar hija kkalkulata abba?i tan-numru ta' minuti ta' telefonati li Vertex tir?ievi. Huma previsti diversi sanzjonijiet f'ka? li din ta' l-a??ar twettaq ?ball fl-e?er?izzju ta' l-attivitajiet tag?ha. Ir-remunerazzjoni ma tie?ux in kunsiderazzjoni la n-numru jew il-valur ta' l-im?atri rre?istrati u lanqas il-kwota ta' dawn l-im?atri. Vertex ma tie?u ebda riskju finanzjarju b'relazzjoni g?all-im?atri proposti minn Littlewoods.

11 United Utilities issostni li s-servizzi pprovduti minn Vertex jaqg?u ta?t il-kamp ta' applikazzjoni ta' l-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva u g?andhom, g?aldaqstant, jibbenefikaw mill-e?enzjoni mill-VAT prevista minn din id-dispo?izzjoni.

12 B'sostenn g?all-po?izzjoni tag?ha, United Utilities issostni, qabel kollox, li l-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva huwa inti? sabiex je?enta t-twaqqif tal-kuntest li fih isir il-log?ob ta' l-a??ard. G?aldaqstant, jistg?u ji?u e?entati l-attivitajiet li g?andhom b?ala g?an li jiffurmaw il-kuntest, jew l-istruttura, li fihom jew li permezz tag?hom il-log?ob ta' l-a??ard jista' ji?vol?i ru?u.

13 Barra minn hekk, jirri?ulta mis-sentenzi tal-5 ta' ?unju 1997, SDC (C-2/95, ?abra p. l-3017), u tat-13 ta' Di?embru 2001, CSC Financial Services (C-235/00, ?abra p. l-10237), li l-e?enzjoni mitluba fil-kaw?a prin?ipali g?andha tapplika g?as-servizzi ta' a?ent safejn dan ta' l-a??ar ikun strument ta' l-operazzjoni dwar il-log?ob ta' l-a??ard stess. Kull interpretazzjoni o?ra jkollha b?ala konsegwenza li l-imsemmija e?enzjoni tapplika biss g?al ?ertu numru ta' elementi li jikkostitwixxu l-kuntest li fih issir operazzjoni li g?andha x'taqsam mal-log?ob ta' l-a??ard.

14 United Utilities issostni, sussegwentement, li jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar l-e?enzjoni mill-VAT ta' servizzi finanzjarji (sentenzi SDC, i??itata iktar 'il fuq; tal-25 ta' Frar 1999, CPP, C-349/96, ?abra p. l-973, u CSC Financial Services, i??itata iktar 'il fuq) li, meta a?ent iwettaq operazzjoni g?an-nom ta' prin?ipal, is-servizzi ta' dak l-a?ent g?an-nom ta' dan il-prin?ipal g?andhom, g?all-iskopijiet ta' l-e?enzjonijiet mill-VAT, ji?u analizzati billi ssir referenza g?ar-rwol pre?i? tag?hom fl-operazzjoni ta' ba?i bejn il-prin?ipal u l-klijent finali. Huwa biss fil-ka? fejn a?ent iwettaq "att essenzjali li jwassal g?al bidla fis-sitwazzjoni ?uridika u finanzjarja bejn il-partijiet", f'operazzjoni li taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni ta' wa?da mill-kategoriji e?entati, li s-servizz ta' dan l-a?ent ikun e?entat. Il-kwistjoni dwar jekk l-imsemmi a?ent huwa a?ent tal-prin?ipal jew tal-klijent mhijiex, f'dan ir-rigward, rilevanti.

15 Din il-?urisprudenza tapplika, *mutatis mutandis*, g?all-e?enzjoni mill-VAT ta' m?atri u log?ob ta' l-azzard. G?aldaqstant, fil-qasam ta' m?atri u log?ob ta' l-a??ard, il-konkluzjoni ta' kuntratt ta' m?atra tikkostitwixxi l-funzjoni spe?ifika u essenzjali ta' l-imsemmija m?atra, g?aliex din tbiddel is-sitwazzjoni ?uridika u finanzjarja bejn il-partijiet. Peress illi l-a??ettazzjoni orali ta' l-im?atri minn Vertex hija bi??ejjed sabiex to?loq rabta ?uridika bejn il-persuni li jag?mlu l-im?atri u Littlewoods, Vertex tissodisfa l-funzjoni spe?ifika u essenzjali ta' organizzatri?i ta' m?atri.

16 United Utilities issostni, fl-a??ar nett, li l-interpretazzjoni li hija tipproponi mhijiex ikkontestata mill-fatt li Vertex m'g?andha ebda diskrezzjoni g?al dak li jirrigwarda l-a??ettazzjoni jew ir-rifjut ta' m?atra g?an-nom ta' Littlewoods, peress illi l-konkluzjoni tal-kuntratt qatt ma tikkostitwixxi att ta' natura amministrattiva.

17 Il-Commissioners ma jaqblux ma din l-opinjoni u jsostnu, min-na?a tag?hom, li l-e?enzjoni msemmija fl-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva mhijiex applikabbli g?as-servizzi pprovduti minn

Vertex peress illi dawn jikkostitwixxu sempli?iment servizz materjali, tekniku jew amministrattiv favur l-organizzatur ta' m?atri.

18 Il-VAT and Duties Tribunal, il-High Court of Justice kif ukoll il-Court of Appeal ?a?du su??essivament l-argumenti ta' United Utilities.

19 F'dawn i?-?irkustanzi, il-House of Lords, li quddiemha tressqet il-kaw?a, idde?idiet li tissospendi l-pro?edimenti u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"L-e?enzjoni ta' m?atri prevista fl-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva [...] tapplika meta persuna (iktar 'il quddiem l-"a?ent") tipprovdi servizzi g?an-nom ta' persuna o?ra (iktar 'il quddiem il-"prin?ipal") li jikkonsistu fl-a??ettazzjoni ta' l-im?atri ta' klijenti u fil-komunikazzjoni lill-klijenti ta' l-a??ettazzjoni ta' l-imsemmija m?atri mill-prin?ipal meta:

- a) l-atti ta' l-a?ent jikkostitwixxu stadju ne?essarju fil-?olqien tar-rabta ?uridika ta' l-im?atra bejn il-prin?ipal u l-klijent tieg?u u li, g?aldaqstant, jikkompletaw l-operazzjoni ta' m?atra, i?da li
- b) l-a?ent ma jie?u ebda de?i?joni fir-rigward ta' l-iffissar tal-kwoti, billi dawn ta' l-a??ar ji?u ffissati mill-prin?ipal jew, f?erti ka?ijiet, minn terzi, skond ir-regoli ta' l-isport in kwistjoni, u li
- c) l-a?ent jidde?iedi jekk ja??ettax jew le l-im?atri g?an-nom tal-prin?ipal skond il-kriterji imposti minn dan ta' l-a??ar, b'tali mod li l-a?ent m'g?andu ebda diskrezzjoni fil-qasam?"

Fuq id-domanda preliminari

20 Permezz tad-domanda preliminari tag?ha, il-qorti tar-rinviju ssaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li l-provvista ta' servizzi ta' "call center", imwettqa g?an-nom ta' organizzatur ta' m?atri permezz tat-telefon u li tinkludi l-a??ettazzjoni ta' m?atri g?an-nom ta' l-organizzatur mill-persunal tal-persuna li qeg?da tipprovdi l-imsemmija servizzi, tikkostitwixxix operazzjoni ta' m?atri fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni u tista', g?alhekk, tibbenefika mill-e?enzjoni mill-VAT prevista minn din id-dispo?izzjoni.

21 Sabiex ting?ata risposta g?al din id-domanda, g?andu ji?i mfakkar qabel kollox li t-termini u?ati sabiex jiddeskrivu l-e?enzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati b'mod ristrett, peress illi dawn l-e?enzjonijiet jikkostitwixxu derogi g?all-prin?ipju ?enerali skond liema l-VAT tin?abar fuq kull provvista ta' servizzi imwettqa bi ?las minn persuna taxxabli (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi SDC, i??itata iktar 'il fuq, punt 20, u tat-3 ta' Marzu 2005, Arthur Andersen, C-472/03, ?abra p. l-1719, punt 24).

22 Barra minn hekk, l-interpretazzjoni tat-termini u?ati f'din id-dispo?izzjoni g?andha tkun konsistenti ma' l-g?anijiet li dawn l-e?enzjonijiet iridu jil?qu u g?andha tissodisfa r-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' newtralit? fiskali inerenti fis-sistema komuni ta' VAT (sentenza tas-6 ta' Novembru 2003, Dornier, C-45/01, ?abra p. l-12911, punt 42).

23 G?al dak li jirrigwarda b'mod iktar partikolari l-im?atri, il-lotteriji u log?ob ie?or ta' l-a??ard, g?andu ji?i mfakkar li l-e?enzjoni li minnha huma jibbenefikaw hija mmotivata minn kunsiderazzjonijiet pratti?, peress illi l-operazzjonijiet ta' log?ob ta' l-a??ard mhumieq tajjeb biex ikunu adattati g?all-applikazzjoni tal-VAT (sentenza tad-29 ta' Mejju 2001, Freemans, C-86/99, ?abra p. l-4167, punt 30), u mhux, kif huwa l-ka? g?al ?erti provvisti ta' servizzi ta' interess ?enerali mwettqa fis-settur so?jali, mix-xewqa li ji?i assigurat trattament iktar favorevoli fil-qasam tal-VAT g?al dawn l-attivitajiet.

24 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet g?andu ji?i e?aminat jekk attivit? b?al dik fil-kaw?a prin?ipali tikkostitwixxi operazzjoni ta' m?atri fis-sens ta' l-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva li tista',

b?ala tali, tibbenefika mill-e?enzjoni mill-VAT.

25 Kif jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju, il-provvista ta' servizzi mwettqa minn Vertex tikkonsisti fil-provvista tal-persunal, il-bini kif ukoll it-tag?mir tat-telefon u ta' l-informatika ne?essarji sabiex isiru l-im?atri, i?da li s-su?ett u l-kwota tag?hom huma stabbiliti mill-benefi?jarju ta' din il-provvista, f'dan il-ka? Littlewoods.

26 Issa, g?andu ji?i kkonstatat li din l-attività wa?edha, kuntrarjament g?all-operazzjoni ta' m?atri msemija fl-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva, bl-ebda mod m'hija kkaratterizzata bl-g?oti ta' opportunità ta' gwadan lill-persuni li jag?mlu l-im?atri u bl-a??ettazzjoni, min-na?a l-o?ra, tar-riskju li dan id-d?ul jrid ji?i ffinanzjat u, g?aldaqstant, ma tistax ti?i kkwalifikata b?ala operazzjoni ta' m?atri fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

27 G?al din l-istess ra?uni, din l-interpretazzjoni mhijiex effettwata mill-fatt li l-a??ettazzjoni ta' m?atri, imwettqa f'dan il-ka? mill-persunal ta' Vertex, tikkostitwixxi element, irrispettivament mill-importanza tieg?u, fl-i?vol?iment tag?hom peress illi huwa bis-sa??a ta' din l-a??ettazzjoni li tin?oloq rabta ?uridika bejn Littlewoods u l-klijenti tag?ha.

28 Barra minn hekk, il-?urisprudenza skond liema l-bidla fir-relazzjoni ?uridika u finanzjarja li te?isti bejn il-persuna li qeg?da tipprovdi s-servizzi u l-klijent tag?ha hija funzjoni spe?ifika ta' operazzjonijiet ta' trasferimenti (sentenzi ??itati iktar 'il fuq SDC, punt 66, u CSC Financial Services, punt 26) ma tistax ti?i trasposta, *mutatis mutandis*, g?all-attivitajiet imsemija fl-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva, peress illi l-g?anijiet li fuqhom huma bba?ati l-e?enzjonijiet previsti fil-qasam ta' operazzjoni ta' trasferimenti fis-sens ta' l-Artikolu 13B(d) ta' din id-Direttiva mhumix l-istess b?al dawk li mmotivaw l-e?enzjoni li tinsab fl-Artikolu 13B(f) ta' l-istess Direttiva.

29 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal, ir-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domanda mag?mula hija li l-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-provvista ta' servizzi ta' "call centre", imwettqa g?an-nom ta' organizzatur ta' m?atri permezz tat-telefon u li tinkludi l-a??ettazzjoni ta' im?atri g?an-nom ta' l-organizzatur mill-persunal tal-persuna li qeg?da tipprovdi l-imsemmija servizzi, ma tikkostitwixxix operazzjoni ta' m?atri fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni u, g?aldaqstant, ma tistax tibbenefika mill-e?enzjoni mill-VAT prevista minn din id-dispo?izzjoni.

Fuq l-ispejje?

30 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni ta' l-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk ta' l-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi li:

L-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-provvista ta' servizzi ta' "call centre", imwettqa g?an-nom ta' organizzatur ta' m?atri permezz tat-telefon u li tinkludi l-a??ettazzjoni ta' m?atri g?an-nom ta' l-organizzatur mill-persunal tal-persuna li qeg?da tipprovdi l-imsemmija servizzi, ma tikkostitwixxix operazzjoni ta' m?atri fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni u, g?aldaqstant, ma tistax tibbenefikaw mill-e?enzjoni mill-VAT prevista minn din id-dispo?izzjoni.

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ingli?.